Indikátor Zombie firmy

Green Foods a.s.

Varování před stagnací a dlouhodobou finanční neefektivitou

Zombie firma je obchodní společnost, jenž z hlediska politické ekonomie není schopna dlouhodobě vytvářet žádný zisk a aby nadále mohla fungovat, tak potřebuje dotace, vnější finanční pomoc či vnější záchranu před bankrotem. Mezi zombie firmy patří také zadlužené podniky, které pokryjí svoje provozní náklady a úroky ze svých půjček, avšak nezaplatí samotný dluh. Taková firma se tedy dlouhodobě pohybuje na hranici krachu, zabírá tím pádem pracovníky společnostem s větší produktivitou práce. Její existence zabraňuje ziskovějšímu využití pracovních sil na trhu a snižuje tím mzdy i produktivitu práce na trhu. Udržování zombie firem „při životě“ snižuje ekonomický růst. Z dlouhodobého hlediska je velmi špatné, že tyto neživotaschopné firmy odsáváním lidí i peněz brzdí růst produktivity celé ekonomiky. Schopné firmy, které by mohly ekonomiku táhnout a zvyšovat naši životní úroveň, pak nemají z čeho fungovat. Navíc zombie firmy zvyšují celkové zadlužení ekonomiky.

Metodika stanovení Zombie firmy vychází z metody využité autory studie Joint Research Centre Evropské komise na téma stagnujících firem v EU vydané v roce 2018.
https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC111915/jrc111915_jrc111915_jrc-oecd_fear_the_walking_dead_-_withpubsynumbers.pdf

Jako Zombie firma je definována firma, která:

Nepokryje úroky po 3 po sobě následující období. Tedy hodnota ukazatele EBIT / nákladové úroky je nižší než 1.
Bez ohledu na to, o které 3 roky se jedná, ale tyto roky musejí být po sobě následující.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EBIT	23 179	32 416	28 028	28 820	43 147	26 019	17 499	42 276
Nákladové úroky a podobné náklady	3 245	2 493	1 245	2 100	9 999	10 901	10 732	10 440
EBIT / nákladové úroky	7,1	9,0	9,0	9,0	4,3	2,4	1,6	4,0
mezní hodnota 1	1	1	1	1	1	1	1	1

1 1 1 1 1

ukazatel je omezen hodní hodnotou 9 z důvodu možných extrémních hodnot

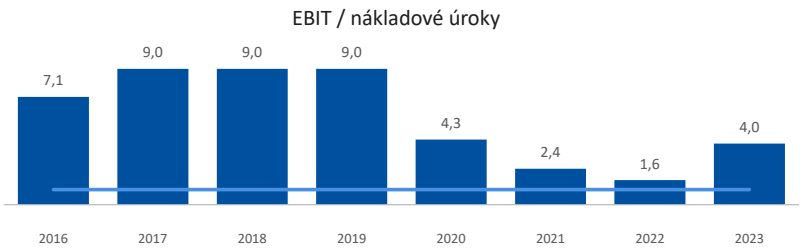

Výsledek vyhodnocení Zombie indikátoru

Z testu nevycházíte jako 'Zombie firma'

ne

ne

Indikátor Zombie firmy

Zombie firma je obchodní společnost, jenž z hlediska politické ekonomie není schopna dlouhodobě vytvářet žádný zisk a aby nadále mohla fungovat, tak potřebuje dotace, vnější finanční pomoc či vnější záchranu před bankrotem. Mezi zombie firmy patří také zadlužené podniky, které pokryjí svoje provozní náklady a úroky ze svých půjček, avšak nezaplatí samotný dluh. Zombie firmy jsou takové firmy, které nezbankrotovaly jen a pouze díky nenormálně levnému financování.

Taková firma se tedy dlouhodobě pohybuje na hranici krachu, zabírá tím pádem pracovníky společnostem s větší produktivitou práce. Její existence zabraňuje ziskovějšímu využiti pracovních sil na trhu a snižuje tím mzdy i produktivitu práce na trhu a udržování zombie firem „při životě“ snižuje ekonomický růst.

Z dlouhodobého hlediska je velmi špatné, že tyto neživotaschopné firmy odsáváním lidí i peněz brzdí růst produktivity celé ekonomiky. Schopné firmy, které by mohly ekonomiku táhnout a zvyšovat naši životní úroveň, pak nemají z čeho fungovat. Navíc zombie firmy zvyšují celkové zadlužení ekonomiky.

Výskyt zombie firem ovlivňuje rozvoj zdravých firem ve stejné ekonomice nebo průmyslovém sektoru. Můžeme rozlišit alespoň tři potenciální kanály, kterými se dopady existence zombie firem mezi zdravé firmy mohou šířit.

Důsledky přítomnosti zombie firem:

- Zombie firmy mohou zpomalovat růst produktivních firem v odvětví, protože zabírají tržní podíl, pracovní sílu nebo jiné zdroje, které by mohly být lépe využity.
- Tyto firmy mohou zkreslovat tržní podmínky, například snižováním cen pod úroveň ziskovosti, což negativně ovlivňuje zdravé firmy.
- Zombie firmy mohou odrazovat investory od vstupu na trh, který je znevýhodněn jejich přítomností.

Autoři studií, kteří se problematikou existence zombie firem zabývají, zmiňují, že existují minimálně tři způsoby, jak se negativní dopady existence zombie firem mohou přenášet na ostatní firmy v odvětví:

- Závislost zombie firem na levném financování může zvyšovat náklady nebo omezení pro zdravé firmy na stejném trhu. Tím, že „absorbují“ bankovní kapitál za ceny, které jsou vzhledem k jejich rizikovosti nespravedlivě nízké, mohou zombie firmy zvyšují tlak, kterému čelí zdravé firmy při získávání bankovního financování. Zdravé firmy mohou být nuceny uzavírat úvěrové smlouvy za vyšší sazby a v určitém okamžiku mohou být sazby tak vysoké, že se firmy se rozhodnou spoléhat na interní financování (tj. snížit dividendy a reinvestovat zisk), na rozdíl od interního financování, které by bylo pro firmy výhodnější.
- Zombie firmy často snižují ceny na úroveň, která je pro ostatní firmy neudržitelná. Zombie firmy soutěží se zdravými na trzích výrobků. Vzhledem k jejich nízké ziskovosti a finanční slabosti mohou zombie firmy zvýšit riziko ve snaze hrát o prodeje svých výrobků. Veškeré finanční dotace, které zombie firmy dostávají od bank, umožňují těmto firmám uplatňovat tento konkurenční tlak na trhu produktů na zdravé podniky po delší dobu, než by tomu bylo v opačném případě. Svým způsobem nezdravé zombie firmy si udržují uečitý podíl na celkovém prodeji obdobných výrobků na trhu. Zdravé firmy musejí snížit ceny, aby získaly zpět „ztracený“ prodej svých výrobků.
- Zombie firmy mohou využívat kapitál nebo pracovní sílu, která by mohla být efektivněji použita jinde. Obdobný mechanismus jako u cen může fungovat na trzích práce - zombie firmy zvyšují platy, aby si udržely pracovní sílu, a tím „vytlačují“ z trhu práce zdravé firmy. V důsledku různých konkurenčních tlaků čelí zdravé firmy nižšímu růstovému potenciálu. V reakci na to budou zdravé firmy obnovovat pouze relativně produktivnější zavedené projekty, které budou mít za následek, že tyto postupně zvýší svou celkovou produktivitu.

Jako Zombie firma je definována firma, která

nepokryje splátky úroků z nákladových úvěrů po 3 po sobě následující období. Tedy hodnota ukazatele EBIT / nákladové úroky je nižší než „1“. Bez ohledu na to, o které 3 roky se jedná, ale musejí to být 3 roky po sobě následující.

$$\frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} < 1$$

Poznámka: Metodika stanovení Zombie firmy vychází z metody využité autory studie Joint Research Centre Evropské komise na téma stagnujících firem v EU vydané v roce 2018.

JRC Technical Reports - Issam Hallak, Péter Harasztosi, Sebastian Schich, Fear the Walking Dead? Incidence and Effects of Zombie Firms in Europe, 2018

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC111915/jrc111915_jrc111915_jrc-oecd_fear_the_walking_dead_-_withpubsynumbers.pdf